

Stapt over naar een grasgevoerd bedrijf

Het doel van grasgevoerde melkveehouderij is om zo veel mogelijk melk te produceren uit gras en zo min mogelijk krachtvoer bij te kopen. Het hele bedrijfssysteem wordt ingericht op een optimale benutting van gras, lage inputs en gesloten kringlopen. Dit kan bijdragen aan waterkwaliteit, bodemkwaliteit en biodiversiteit. Daarnaast heeft het als doel om te vermijden dat producten, die als menselijk voedsel kunnen dienen, als diervoeder ingezet worden.

Volledig grasgevoerde melkveehouderij is een zeer extensief bedrijfssysteem, dat gepaard gaat met lage inputs en lage outputs in de vorm van melk- en vleesproductie en echt verschilt van de gebruikelijke aanpak. Er wordt alleen gras en reststromen of bijproducten ingezet als veevoer en ingezet op behoud van grasland in uitspoelingsgevoelige gebieden, veen en zware klei. Kunstmest wordt niet toegediend, in plaats daarvan wordt vooral gebruik gemaakt van stikstofbinding door productief kruidenrijk grasland of grasklaver. Er kunnen ook eerste stappen gezet worden zonder meteen het hele bedrijfssysteem te veranderen. Door bijvoorbeeld zo veel mogelijk vers gras te integreren in het rantsoen kan een groot deel van het benodigde eiwit uit gras gehaald worden en is minder aankoop van eiwitrijk krachtvoer nodig. In combinatie met energierijk krachtvoer of bijproducten wordt het eiwit uit gras optimaal benut. In het voorjaar, wanneer het eiwitgehalte in het gras hoog is, kan door droger in te kuilen een kuil met lagere OEB- en hogere DVE-gehalten bereikt worden. Hierdoor kunnen stikstofverliezen verder verminderd worden. Op maaipercelen en op tijdelijk grasland kan productief kruidenrijk grasland ingezaaid worden. Daardoor is besparing op stikstofbemesting (of kunstmeststikstof) mogelijk terwijl nog steeds een hoge opbrengst bereikt kan worden.

Voor weer een stap verder kan gestreefd worden naar zo veel mogelijk vervanging van mais en krachtvoer in het rantsoen door vers gras of graskuil en een zo laag mogelijk kunstmestgebruik. Bij de verschuiving naar een volledig laag-inputsysteem is mogelijk een ander koeras efficiënter. Dit kan worden bereikt door de veestapel te vervangen of in

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

te kruisen met een robuuster koeras. Overgaan naar een voorjaarskalvende veestapel is ook een mogelijkheid om vers gras zo efficiënt mogelijk te benutten, omdat daarmee de grasgroeicurve (aanbod gras) en grasopnamecurve (behoefte veestapel) meer gelijklopen met elkaar over het groeiseizoen.

Lager risico op verliezen

Melk produceren uit op gras gebaseerde rantsoenen met een lagere (stikstof-)input per ha leidt tot een lager risico op stikstofverliezen in de vorm van nitraat, ammoniak en lachgas. Vers gras kan hoge ruw eiwitgehaltenes hebben, maar als hiermee binnen de rantsoenplanning rekening gehouden wordt en het eiwit aangevuld wordt met een energierijk voer zal dat nog steeds resulteren in duidelijk lagere stikstofemissies.

Extensivering met gebruik van grasklaver en productief kruidenrijk grasland bevordert de biodiversiteit, zowel bovengronds als in de bodem. Een meer soortenrijk grasland draagt ook bij aan goede bodemkwaliteit, bodemstructuur en watervasthoudend vermogen, waardoor nutriëntenuitspoeling verlaagd en droogtetolerantie verhoogd wordt.

Volledig grasgevoerde melkproductie staat niet in concurrentie met de productie van voedsel voor mensen. Er worden dan alleen producten aan de koeien gevoerd die voor mensen niet eetbaar zijn. Dit kan passen in een strategie om in toekomst maximaal voedsel te produceren van de beschikbare landbouwgrond voor een groeiende wereldbevolking.

Kosten en opbrengsten

Bij een volledig grasgevoerd bedrijf zal de melkproductie duidelijk lager zijn dan bij een gebruikelijk rantsoen. Met alleen gras is in de praktijk normaal gesproken tussen 4000 en 7000 kg melk per ha en jaar mogelijk, afhankelijk van de specifieke situatie. Tegelijkertijd zijn de kosten lager doordat minder voer en kunstmest aangekocht wordt. Of een volledig grasgevoerd systeem rendabel is zal sterk afhankelijk zijn van de bedrijfssituatie, bodemtype en regionale omstandigheden.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tip:

Er hoeft niet meteen overgeschakeld te worden naar een volledig grasgevoerd systeem – een eerste stap kan gewoon zijn om na te denken over je graslandgebruik. Kan het misschien nog efficiënter? Vaak kan door een slimme rantsoenplanning het eiwit uit eigen gras nog beter benut worden, en dat bespaart al krachtvoer.